- Title – गीता – श्रीकृष्णअर्जुन संवाद
- Accession No – Title –
- Accession No –
- Folio No/ Pages –
- Lines-
- Size
- Substance Paper – 44
- Script Devanagari – देवनागरी
- Language –
- Period –
- Beginning – ऋषिरुवाच – राजेनाज्ञा भरतशत्रिसे
- End – श्री शर्णावान्समाया ते आदिते
- Colophon-
- Illustrations -
- Source -
- Subject - गीता
- Revisor -
- Author -
- Remarks-

आशीवार्द

ॐ श्री गणेशाय नमः ॥ श्री कृष्णाय नमः ॥
शौनक उवाच ॥ कथमादित्यमुपेतमपाति
पूर्द्दिजोत्तम ॥ एतन्मे बुद्धिविभ्रंशं प्रयथयेवं
गीतवं ॥१॥ सूत उवाच ॥ इदं रहस्यं हेतुरार्कस्यां
खिवक्ष्कगतायवं ॥ प्रणाम्यशिरसा देवमर्जुने
नमहात्मना ॥२॥ कृत्ते त्रेमहाराजनिहते
भारतेयत्रो ॥ लौराणांवान्समाप्यात्तेषांदिसे

गी॰
१

लोकस्त्रिते ॥१॥ कलौ जलिप्तदोऽभून्नारायणं
मेवाब्रवीदिदं ॥ अर्जुन उवाच ॥ त्वमेव धर्म
शास्त्राणां गुह्याद्गुह्यतरं महत् ॥२॥ मयाकल्प
ते ज्ञानं वा ऋषयः सर्वे वाचरं ॥३॥ स्तर्व स्तुतिमयं
मासव क्रमर्हसि माधव ॥४॥ भक्ताय कथि
हे व मानवयप्रसादतः ॥ स्वर्यभक्तिं कु
रिष्यामि कथं सर्वं मम जपेत ॥५॥ नदहं सो

श्री
२

स्नानतनं ॥ १ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ साधुपार्थ
महाबाहो बुद्धिमानसि पंडित ॥ यन्मांत्वंपृच्छस
यस्नानंतन्मेनिबोधक्रियाकर्मणः ॥ सर्वमंगलमं
गलं सर्वपापप्रणाशनं ॥ सर्वरोगप्रशमनं
मायुर्वर्धनमुत्तमं ॥ ३ ॥ समितिञ्जयमनंपार्थसं
ग्रामेजयवर्धनं ॥ वर्धनंधनपुत्राणांनाशनं
हृदयस्य ॥ ४ ॥ पंकजनासर्वपापेभ्योमुच्य

तुम्हि का मित्र न्यमाहे न याद्व ॥ श्री भगवान
वाच ॥ फुडाहि है वौनैः सँवेहुहेन कथितमया
व स्नेहं कर्मविना मस्याउ पाडवयतन तः ॥८
श्रमना कं यन्नयाहहुमेकवि नेभवार्जुन ॥
नह हंसंप्र वस्ताभि यहि म धानवमान कं ॥९
अर्जुन उवाच ॥ नारायण मर स्फेंहरकामितं
महाप्राः ॥ कथमाहि मम घंतमपति है

भो॰
१

रवे नामैव रुक्मर्हसि माधवं ॥ सकलवचे-
हि मे दैवकवपथ सम स्मादेतं ॥ ९ ॥ श्री भग-
वानुवाच ॥ ॐ अस्य श्री आदिमहृदयस्तोत्र-
मंत्रस्य ॥ भगवान विस्व ऋषिः ॥ श्री सर्वेहृ-
पो नारायणो देवता ॥ अनुष्टुप् छंदः ॥ ह्रि-
तहृयरूपं हि साकरं ह्रीमिति बीजं ॥ ॐ न ॥
मो भगवते जितवैश्वानर ज्ञातवेदसे नमः

6

तेनात्र संशयः ॥ सिद्धलोकेषु विख्यातेन लिः
गेष मस्तकं स्पृशं ॥ ८ ॥ देवदेवं नमस्कृत्य ध्यात
व्यस्य वार्जनेन ॥ विद्याम्ब नैकुण्ठपालि नवं
तिस्त्रवागाहृपि ॥ १५ ॥ तस्मात्सर्वं प्रयत्नेन स
र्वेमा रायचे न्सदा ॥ माहि तरह हरयोमि संज्ञा
ध्यान कृताग्रपोड्वा ॥ यज्ञपा न्मुच्यते नेहुजेन्म
सत्यजनरादिभिः ॥ १६ ॥ सर्जं नउ वा ॥ स्वपयमन

श्री
४

नपेविनियोगः॥ ॐ ह्रां अंगुष्ठाभ्यां नमः॥
ॐ ह्रीं तर्जनीभ्यां नमः॥ ॐ ह्रूं मध्यमाभ्यां न-
मः॥ ॐ ह्रैं अनामिकाभ्यां नमः॥ ॐ ह्रौं कनि-
ष्ठिकाभ्यां नमः॥ ॐ ह्रः करतलकरपृष्ठाभ्यां
नमः॥ अथ षडंगन्यासः॥ ॐ ह्रां हृदयाय न-
मः॥ ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा। ॐ ह्रूं शिखायै वष-
ट्॥ ॐ ह्रैं कवचाय हुं। ॐ ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट्

7

इति शक्तिः ॥ श्रीसूर्यांशुमानिति कीलकं
अग्निगर्भ इति मंत्रः ॥ मम सर्व कामनासि
द्ध्यर्थे ॥ श्रीसूर्यनारायणप्रीत्यर्थे ॥ जपे वि
नियोगः ॥ ॐ अस्य श्री आदित्यहृदयमंत्रस
र्वस्य अगस्त्यऋषिः ॥ अति जगती छंदः ॥ श्रीसूर्या
त्मक भुवनेश्वरो देवता ॥ माया बीजं ॥ ह्रीं
शक्तिः । श्रीसूर्यनारायणमंत्र षडंगन्यास

श्रा·

५

ात्मास्मि मतिर्हि ते ॥ मायाबीजं हृल्लेखा येष

घेत्रम्मुखाय पेदितिः ॥ ६ ॥ आदित्यं भास्करं भा

नुं विसर्पं लिखाकरं ॥ मार्तंडं नपलं चैव

हलेषुषमुपोजयेत् ॥ २ ॥ दीप्ता सप्तात्मा जप

भद्रादिभूर्निर्विमलात्मना ॥ धर्मो चाविष्णु

नावैतिमध्यशीः सर्वतामत्रवो ॥ १ ॥ ॐ वां री

रुःयें गोरं ह्लेखा गमना सा हेनास्त्वाक मह

ॐ ह्रूं अस्त्राय फट् ॥ अथ ध्यानम् ॥ आरूढ
ताम्रमौलिस्फुरदुडुकरुचिभीरंजितस्त्राहः
केयैर्भोगस्त्रंसैलेमम तेजाकारकमलयुतो
भास्करामि: प्रभाभि: ॥ विश्वाकाशाव
काशो ग्रहगतिविविधैर्भाति सूर्यो बलेयो
यो विश्वारम्भमूर्त्तेः ॥ स्वर्गोत्तिरिहत्तन्नगामात्तु स्
ये: प्रभूर्नः ॥ इति ध्यानं ॥ सर्वे महद्दलेपद्म

१०

10

श्रीः

६

३ ईशः सर्वगतिर्यस्य मतिर्न स्खलितं वहस्तानायकुर्व
ईशान अनंत नायस्य ॥ इति पंचमस्तवः ॥ आम्
५ ॥ सर्वं त्वं सर्वगं सर्वं सर्वकारणधीश्वरं
सर्वेषं सर्वहृदयं ॥ नमामि सर्वसाक्षिकं स
र्वात्मा सर्वकर्तारं च सहितं जीवनभावन ॥ हि
तस्वर्गापवर्गाख्यभावैर्यस्मान्नमोस्तुते ॥ इ
ति पार्थनामंत्रं ॥ नमोनमस्तेस्तु नमोविभो

शालिनी॥कल्याणीभारतीज्योत्स्नायन्नेनम

पमपद्मके॥१॥इतिप्रथमवर्गः॥१॥ॐह्रांह्रीं

ह्रूंह्रैं ह्रौंह्रः इतिद्वितीयवर्गः॥२॥ब्राह्मी

माहेश्वरीकौमारीवैष्णवीवाराहीमाहेन्द्री

चामुण्डामहालक्ष्मी॥इतितृतीयवर्गः ३

आदित्यसोममंगलबुधबृहस्पतिशुक्रश

नैश्चराः॥राहुःकेतुः॥इतिचतुर्थवर्गः ४

श्री

नमस्केरेस्कंधघो स्लिग्मते नमः॥ वाह्नोस्त
स्वगां वैवमिश्रेवे श्रहूतोन्मसे नः॥ वकांद
त्लिगो ह्ले नक्षुं वाम्नतः करो॥ ह स्ताञ्जल
कः पातहृदयं पातभावमान॥ ३ हे रेखाघ
मंविघाराहितं नमिमेइले॥ कण्णा नृवि
मसेहंस्नहड्ड मूर्तां स्ववि न्मसेन॥ ज्ञानोस्त
गोपतिं नमस्ममवितारं नजनपो॥ पारपो

13

वृत्तो सर्वोन्नते समहृयायभानवे अनंत १५
शक्ते मतिमेघ गात्रपट्टलब्भू मन्नमृक्ति
मस्मये॥ अस्य स्त्रूर्पना मन॥ यंकेतनमप्रीवि
मस्य ललाटे तनर्वि मसेत॥ विम सेन्ने अर्थ
स्त्रूर्पकर्णा यो अदिवाकरं॥ नासिकायोमं
मेरुहा नंमोवि वैभास्करं नमसेत॥ पत्रं न मोध
योम्वेवती लानिहूं नरेमसेत॥ नवर्गारे

ग्रां
८

नव्यावैरसमागमे॥ त्रिसंध्यंजपतेसामं
महापातकनाशनं॥ विस्फोटकसमुत्पन्ने
तीव्रज्वरसमुद्भवे॥ शिरोरोगेनेत्ररोगेस
र्वव्याधिविनाशनं॥ कुष्टव्याधिलयाकंडू
रोगांश्चविविधांस्तथा॥ जपतनस्मनं
रुपालिभक्तमाम्वराउनर्ज्जुन॥ स्माहितममंत्र
मंपुंकेमाहितमभुवनेश्वरं॥ स्माहितमातंत्राप

सविवसंतं गुरुकपो सहितावकं वायत'
सवेमोधंसंभ्रामसम्यंतरेम्यसेत संवोगेषु
सहस्रांमरितिर्विंलभधकरं पुष्पमातिसवि
यामोदेवानामपिदुर्लभः इमंमंत्रान्समे
सर्वेसर्वातिपरमांगतिं कामक्रोधकृता
त्पापान्मुच्यतेनात्रसंशयः सर्पादिविभयं
नैवसंग्रामेषुरिपुचापि रिपुसंकटकालेत

श्री
९

सूर्यं दिवाकरं॥ तपनं भास्करं चैव वम धेमा-
मार्यिपं समेत॥ आदित्य सविता सूर्यः ख-
गः पूषा गभस्तिमान्॥ मार्तंडु अनगावृतः
सर्वपापप्रणाशने॥ नमो भगवते आदित्य
य आदित्यः सविता सूर्यः खगः पूषा गभ-
स्तिमान्॥ सुवर्णस्फटिको भानुः स्फुरितो वि-
श्वतापनः॥ हिरण्यगर्भस्त्रिशिरास्तपनो भा

18

ं हे वं आदित्यं परमेश्वरं ॥ आदित्यमर्चयेद्दु
स्थाधिवमादित्यमूर्द्धयेन ॥ यत्रादित्यमर्चयंते
नोममतेनसत्यमर्चन ॥ त्रिसंध्यमर्चयेन्सूर्यं
स्मरेद्भक्त्यातुयोनरः ॥ नसपश्यतिदारिद्र्यंज
न्मजन्मनिचार्जुन ॥ एतत्तेकथितंपार्थआ
दित्यंहृदयंमया ॥ यकृनामुचतपापेसूर्यं
लोकंसगच्छति ॥ मानीकुंभाचमादित्यरावे

22

श्री

१

रोपैस्पोहव्यकव्यमहादायकः। श्रंप्रमानन्न
मोरैवोश्वगजः सामगवच॥ हरिर्हर्यक्षकर्म
मातीसमस्मृतिर्मेरीविमान॥ स्नगिनगओ
दितः पुत्रः प्राभक्तिभिर्नागजवः॥ पृषाविस्वं
भरोमित्रः सुपर्णास्वर्णरेफकः॥ श्रामपत्यंड
लोपधीनपनोविश्वतापनः॥ कृतविश्रो
महातेजामर्वरत्नमयोऽव्ययः॥ प्रतरस्वाव्य

हंसो रविः ॥ मार्तंडो गोपतिः श्रीमान्यमो
ग्रस्वस्थनाथकान ॥ नमिस्वहाभगोहेसोना
मतमस्तमोनुदः ॥ मरुणो विरोचनः केशी
सहस्रांशुर्महाप्रभुः ॥ विवस्वान्पूषणो मृत्यु
र्मिहिरो जामदग्न्यजित ॥ धर्मरश्मिः पतं
गश्च शरण्यो मित्रहा रविः ॥ दुर्विज्ञेयगतिः
शूरस्तेजोराशिर्महायशाः ॥ भ्राभृष्णु ज्योग

21

मा०

११

जो धाम्रिमें सत्तण ॥ अनादि धादि रूपसन्म
हिमोहिवत्तितिर्पंम: ॥ भानमा आनुरूपले
सभों नभों नदीमिमान ॥ भूमके नमे हाके न:
सर्वके तुरन्त नम: ॥ नमो धार्काद्य पतये म
ध स्वपतये नम: ॥ नम: हर्वगिरये पश्चि
मायनमो नम: ॥ नमो नराधगिरये दक्षिणा
यनमो नम: ॥ नमो नम: सहस्रांशो धाहि

श्वेवस्रभाकरहितनाकौ॥ चंद्रसंडोगदः सौ
मोहृवसंकदवफलप्रदः॥ श्रंगारकोंगसोगसौ
रकोंगरकोंगावर्धनः॥ बुद्धेतुरामनोवृद्धिवृ
द्धत्मावृद्धिवर्धनः॥ बृहद्धानुर्बृहद्धामोबृह
द्धामाबृहस्पतिः॥ शुक्लःशुक्लकरोतास्वशु
क्लोगाशुक्लभूषणः॥ शनिर्मानवशनिस्तृप
ल्पधानैर्गकृतिसर्वदा॥ अनादिर्गोदिमस्ते

दिग

र्णिकेमन्वंतरेश्रीदेवीमहात्म्येधूम्रलो
चननामवधोषष्ठोध्यायः॥६॥अथध्या
नं॥ॐध्यायेयंरत्नपीठेशुककलपठितं
शृण्वतींश्यामलांगीन्यस्तैकांघ्रिंसरोजे
शशिशकलधरांवल्लकींवादयंतीम्॥
कह्लाराबद्धमालांनियमितविलस

त गत्वा च सा समानीयतां लघु ॥२२॥
केशेष्वाकृष्य बद्ध्वा वा यदि वः संशयो युधि
तदाशेषायुधैः सर्वैरसुरैर्विनिहन्यतां ॥२३॥
तस्यां हतायां दुष्टायां सिंहे च विनिपाति
ते ॥ शीघ्रमागम्यतां बद्ध्वा गृहीत्वा तामथांबि
कां ॥२४॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे साव

रिणा देव्या वाहनेनातिकोपिना ॥१६॥ श्रु
त्वा तमसुरं देव्या निहतं धूम्रलोचनं ॥ बलं
च क्षयितं कृत्स्नं देवीकेसरिणा ततः ॥१७
चुकोप दैत्याधिपतिः शुंभः प्रस्फुरिताधरः
आज्ञापयामास च तौ चंडमुंडौ महासुरौ ॥
हे चंड हे मुंड बलैर्बहुभिः परिवारितौ ॥ त

हरान्॥२६॥केनोप्विद्याटयामासनखैः
कोहानिकेसरी॥नखानलप्रहारेणजि
ग्मिसहननवान्पृथक्॥२७॥विछन्नवाङ्ग
शिरसःकन्तालेननखापरे॥पैपावकहधि
रंकोहादन्येषांधुनकेसरः॥२८॥स्तणनन
देलसर्वेलयंनीतेमहात्मना॥तेनकेस-

27

३ ग्र्यज्ञाइंमह्लामैन्यंमस्तुयाणोनयोविका।
ववंसायकेलौहैलाल्ययाशक्तिपरस्यैः
ननोधुनमृदःकोपाहन्नानाहस्त्रभेरवं॥
पणानाहरभेनायोसिंहोदेव्याश्चवाहनः १५
कोश्चिनारप्रहारेणहैन्यानास्यनचापरा ३
न॥ग्राकोन्याचँधरणान्याउवानस्त्रमहा

न्नयाम्येषकेशाकर्षणविह्वलां॥८॥दे
व्युवाच॥९॥दैत्येश्वरेणप्रहितोवलवा
न्वलसंवृतः॥वलान्नयसिमामेवंततःकिं
तेकरोम्यहं॥१०॥ऋषिरुवाच॥११॥इत्यु
क्तःसोभ्यधावत्तामसुरोधूम्रलोचनः॥हुं
कारेणैवतंभस्मसाचकाराम्बिकाततः॥१२

त्रिकोरक्तवस्त्रां मातंगीं कोमलपात्रे मधुम
दविवर्णां त्रिनेत्रकोडासिवालाम् ॥ ८ ॥ इ
ति ध्यानं ॥ ॐ ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ ॐ आगमा
लेनतेतेन्यापुत्रडमेडगुरोगमाः ॥ चवतेरग
वेलापेनायपुरभुवनाखुधाः ॥ २ ॥ इदम
लेनतेतेदेवीमोषडासोम्यवस्थितो ॥ सि

उ
३

ह्रेणाः पतिशैलेंद्रशृंगेसम हृतिकोचने ॥२॥
नेहृष्णुनासमासान्मुखमेवज्ञातघन्ताः।
ग्राक्षिछ्वापासिधपाल्यान्येनन्समीप
गाः ॥४॥ ननः कोपचकागोष्ठेगविकानान
गोम्रान्ति ॥ कोपेनवास्मावहन्नेमखीवर्लोम
भून्नला ॥५॥ भृकुटीकुटिलागम्यालला

टफलकाद्द्रुतं ॥ कालीकरालवदनावि
निर्गतासिपाशिनी ॥६॥ विचित्रखट्वाङ्ग
धरानरमालाविभूषणा ॥ द्वीपिचर्मपरी
धानाशुष्कमांसातिभैरवा ॥७॥ अतिवि
स्तारवदनाजिह्वाललनभीषणा ॥ निम
ग्नारक्तनयनानादापूरितदिङ्मुखा ॥८॥

सात्विकैनाभियतिलनाघातयंतीमहास्रवा

त॥सैन्येनतत्स्वगारीणामथदृयनतद्वलं

याम्लिग्राह्वांकृपाग्राहियोधधेदास्मन्वि

तानु॥समामलायैकह्रलेनमुखेविचिदेपवा

यणान॥१॥तथैवयोधंवरीरथक्षारथि

नासह॥निहितप्यवक्रौदष्णानेशुवेयेत्या

त्निर्भरवे ॥११॥ एवंगजग्राहकेषोत्तग्रीवाया
मथचापरं ॥ पादेनाक्रम्यवैवान्यसुस्तरमा
न्यमपोययत ॥१२॥ नेत्रेकाति चपाम्हाणे
महामात्रिणन्यास्नैः ॥ मृत्वेनगजग्राहकं
मात्पानैमेपिन्नान्स्यति ॥१३॥ चतिनोम
हलंसर्वमसत्राणोमहात्मनो ॥ ममहोम

दयथान्यानन्योश्चनाडयनथा ॥१४॥ अ
भिमानिहताःकेचित्केचिन्नष्टागतानाडि
ताः ॥ जराग्रुविनाप्राप्यमृगादेमाग्राभिहता
नया ॥१५॥ हतोन्नतहृल्लेमसवेमसृयाणा।
लिपातिते ॥ इह्लावेडोभिड्रस्रवनोकाली
मतिभीषणा ॥१६॥ प्रारवैर्मेल्लाभांतिभीः

मृतौनीतामहासुराः॥ क्षोभयामासचैवेशुषु
डोल्लिभैःमहासुराः॥ नालिवक्षाणिक्षेकानिवि
कर्मनानिननखुले॥ वधुयथाकोविज्ञानिहव
ह्रतिघनोहदं॥१८॥ ततोजगहाकानितथाभीमं
भैरवनादिनी॥ कालीकरालवकोनडदेवी
रणेबाज्वला॥१९॥ उन्मादचमहासिंहदेवी॥

36

वेडमधावन॥गहीलाबाप्पकेघोसुष्परले
नामिनाविननू॥विडेणिारपिंहैसेंइप्पके
नाहेमुभेरवे॥नेननाहेनमहूनाओसिनधुवल
३पे॥श्रमभुडोम्पधावनोहहूघावेडेनिणानिते॥
नमूछपानयंभूमोम[illegible]सोमिहूनेणा॥हन
पेवननंःमेन्यहहू[illegible]डेनिणानित॥मुडेवमम

वैवाधासवोरासवेदूनाभ्यर्हितोपिवा ॥ २८
स्मरन्मैनखुरितेनरोमृध्येनसेकटान ॥
ममप्रभावाद्रिसरायादृणावोबैरिणःख
या ॥ २९ ॥ हराह्वेभवलायंतेस्मरनखुरिते
मम ॥ ३० ॥ ऋषिरुवाच ॥ ३१ ॥ उन्तुक्त्वासा
भगवतीचंडिकाचंडविक्रमा ॥ ३२ ॥ पश्य

दे. मा.

तामेवहेवानानैर्वेभानरथौयत्नु ॥ तेपि
देवानिरातंकाः स्वाधिकारान्यथापुरा ॥
यज्ञभागभुजः सर्वे चक्रुर्विनिहतारयः ॥
दैत्याश्च देव्या निहते शुंभे देवरिपौ युधि
॥ ३४ ॥ जगद्विध्वंसके तस्मिन्महोग्रेतुल
विक्रमे ॥ निशुंभे च महावीर्ये शेषाः पाता

39

मङ्गलैलैरमहद्भिर्नैर्धर्मैनः पाल्यनेनवा ॥ न
मोनेमप्रधानोमेश्रीगोहलीसलामसः ॥ १३ ।
ममगैरिवशायानः कान्योगाजुपलक्ष्णने ।
थेमः माङ्गगतानिन्यग्रसादधनभोजनैः ॥ १४
ग्रन्तलंनिधः वंतेयरुवैन्यम्यमरूीभूतो ॥ ग्र
सम्यग्यगशीलैलैः ङ्गर्वेद्धिः मननेभ्यये ॥ १ ४

३
२८

सेविनः सोनिङः स्विनत्हयेकोशोगामिष्य
ति॥ पलत्र्मान्यच्चसततनेश्चिंतयामासपार्थि
वः॥ २८॥ नत्रविभाज्यमाध्यासेवैष्णमेकेद
दगोसः॥ सपृहृलेनकल्वेभोहृहत्वगाम
नेत्रवकः॥ २७॥ सशोकद्रवकस्मान्वेङ्मेना
इवलत्नामे॥ इन्याकण्पवचलस्वभूपनेः।

५०

हात्म्ये मधुकैटभवधो नाम प्रथमोध्या
यः ॥ १ ॥ ॐ द्वितीयचरित्रस्य विष्णुर्ऋषिः ॥ म
हालक्ष्मीर्देवता ॥ उष्णिक्छंदः ॥ शाकं
भरी देवता ॥ रक्तदंतिका बीजं वायुस्तत्वं ॥ शक्तिः
यजुर्वेदस्वरूपं मम द्वितीयचरित्रजपे वि
नियोगः ॥ अथ ध्यानं ॥ अक्षस्रक्परशुं गदे

षुकुलिशंपद्मंधनुःकुंडिकां ॥ दंडंश

क्तिमसिंचचर्मजलजंघंटांसुराभाजनं ॥

शूलंपाशसुदर्शनेचदधतींहस्तैःप्रवाल

प्रभां ॥ सेवेसैरिभमर्दिनीमिहमहालक्ष्मीं

सरोजस्थितां ॥ इत्यध्यानं ऋषिरुवाच ॥ ॥

देवासुरमभूद्युद्धंपूर्णमब्दशतंपुरा ॥ महि

मद्देहोऽयं स्वयंपार्थिवसमनमः ॥ क्षन्ता
न्तोयथान्यायं यथाहं नेन संविदे ॥ २२ ॥
उपविष्टो यथाः कोऽपि सुखं क्रान्तवैष्णवा
थिवैः ॥ २३ ॥ राजोवाच ॥ २४ ॥ भगवन्ना
महं प्रष्टुमिच्छाम्येकं वदस्वतन् ॥ ४ ॥ ३ः
लोयथन्मेमनमः सचिन्तायन्नोविना ॥

ममत्वेगतराग्यस्यगाज्ञोगेष्वखिलेष्व
पि॥४४॥जानतोपियथातस्यकिंमेन:
स्तुतिमतनम॥ग्रयंचनि:स्नन:पुत्रैर्देहोर्यु
नैलक्षाजित:॥४५॥स्वजनेनत्वंसम्यक्
लेषुहादीनश्राख्याति॥एवमेघनथाहं
वहावख्यातेनड:स्हितो॥४६॥हहहोव

पि विषये ममत्वाकृष्टमानसौ ॥ तत्किमे
तन्महाभाग यन्मोहो ज्ञानिनोरपि ॥ ४४ ॥
ममास्य च भवत्येषा विवेकान्धस्य मूढता
४५ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ४६ ॥ ज्ञानमस्ति स
मस्तस्य जन्तोर्विषयगोचरे ॥ ४७ ॥ विषया
श्च महाभाग यांति चैवं पृथक्पृथक् ॥ हि

तेनानंतलसन्नेत्रत्रिलोकिस्वामिनीकान्तीः
जेप्रथमेश्वितानवसदानंदमयहेतवेनय
मः ।। श्लोकः ॐ ह्लीं नीतिविघ्रजनने व्यापा
रवैडोधमानान्त्रेयनगुनः स्पृशांति जन्त
वोगर्भे भवकान्तेनराः ।। २ ।। इक्षुस्मभ्रमकारि
वल्लसद्दमाणौंहै इति व्याहत्तयेवोल्कनवा

भावर्णोह्ववरेहेविंडेविनाण्यनुरमू ॥ नस्मा
त्पिमवमेवहेवितरमाजानेमयाउग्रहेः ।
वोचःश्रीमिसुधारसइवसुचोनिर्धातिव
ज्ञोत्रुजाते ॥ ३ ॥ यन्निमेनवकामयाजप
रमेशादरेलिभःलेनत्माग्लनमिमावैनि
त्पिरलःकाम्यिद्धयोइवि ॥ आत्मानंप्रः

स्वनाभिकाबाहुहृदयेभ्यस्तेभ्यो नमः ॥ ६८
निर्गम्य हर्षेनेन स्याद्ब्रह्मणो यस्य जन्मा-
नः ॥ उतस्यैव नगाग्राग्रक्लयाशुकोजन्ना-
हेनः ॥ ६९ ॥ एकार्णवे हि प्रायनालनः स-
हस्रेण चैतौ ॥ मधुकैटभौ दुरात्मानाव-
तिवीर्यपराक्रमौ ॥ ७० ॥ क्रोधरक्तेक्षणा-

त्तुंब्रह्माणंजनितोद्यमौ॥ समुत्थायत
तस्ताभ्यांयुयुधेभगवान्हरिः॥६३॥पंचव
र्षसहस्राणिबाहुप्रहरणोविभुः॥ताव
प्यतिबलोन्मत्तौमहामायाविमोहितौ॥६४॥
उक्तवंतौवरोस्मत्तोव्रियतामितिकेशवं॥
६५॥श्रीभगवानुवाच॥६६॥भवेतामद्य

लंमायुक्तः ॥ ३५ ॥ एवं भगवती देवी सा नि
त्यापि पुनः पुनः ॥ संभूय कुरुते भूप जग
तः परिपालनं ॥ ३६ ॥ तयैतन्मोह्यते विश्वं
सैव विश्वं प्रसूयते ॥ सा याचिता च विज्ञानं
तुष्टा ऋद्धिं प्रयच्छति ॥ ३७ ॥ व्याप्तं तयैत
त्सकलं ब्रह्माण्डं मनुजेश्वर ॥ महाकाल्या

दु० ५१

महाकालो महामारी स्वरूपया ॥ ३८ ॥ सैव
काले महामारी सैव सृष्टिर्भवत्यजा ॥ स्थि
तिं करोति भूतानां सैव काले सनातनी ॥ ३९ ॥
भवकाले नृणां सैव लक्ष्मीर्वृद्धिप्रदा गृहे ॥
सैवाभावे तथालक्ष्मीर्विनाशायोपजाय
ते ॥ ४० ॥ स्तुता संपूजिता पुष्पैर्धूपगंधादि

एतद्वःकथितंसर्वममरारिविचेष्टितं॥
शरणंवःप्रपन्नास्मोवधस्तस्यविचिन्त्य
तां॥ ८ ॥ इत्थंनिशम्यदेवानांवचांसिम
धुसूदनः॥ चकारकोपंशंभुश्चभृकुटी
कुटिलाननौ॥ ९ ॥ ततोतिकोपपूर्णस्य
चक्रिणोवदनात्ततः॥ निश्चक्राममहत्ते

ज्ञाद्ब्रह्मणः शंकरस्य च ॥१०॥ अन्येषां चैव
देवानां शक्रादीनां शरीरतः। निर्गतं सुम
हत्तेजस्तच्चैक्यं समगच्छत ॥११॥ अतीव ते
जसः कूटं ज्वलंतमिव पर्वतं ॥ ददृशुस्ते सु
रास्तत्र ज्वालाव्याप्तदिगंतरं ॥१२॥ अतु
लं तत्र तत्तेजः सर्वदेवशरीरजं ॥ एकस्थं

तस्मात्त्वमेषवैश्यश्चतथैवान्येविवेकिनः॥ मो
ह्यन्तेमोहिताश्चैवमोहमेष्यंतिचापरे॥
तामुपैहिमहाराजशरणंपरमेश्वरीं॥ ४॥
आराधितासैवनृणांभोगस्वर्गापवर्गदा॥
॥ ५॥ मार्कंडेयउवाच॥ १॥ इतितस्यवचःश्रु
त्वासुरथःसनराधिपः॥ ६॥ प्रणिपत्यमहा

56

दु०
५२

हाभागं तमृषिं संशितव्रतं ॥ निर्विण्णोऽति
ममत्वेन राज्यापहरणेन च ॥ ८ ॥ जगाम स
द्यस्तपसे स च वैश्यो महामुने ॥ संदर्शना
र्थमंबाया नदीपुलिनसंस्थितः ॥ ९ ॥ स च
वैश्यस्तपस्तेपे देवीसूक्तं परं जपन् ॥ तौ त
स्मिन्पुलिने देव्याः कृत्वा मूर्तिं महीमयी १०

र्हणां चक्रतुस्तस्याः पुष्पधूपाग्नितर्पणैः
निराहारौ यताहारौ तन्मनस्कौ समाहि
तौ ॥११॥ ददतुस्तौ बलिं चैव निजगात्रासृ
गुक्षितं ॥ एवं समाराधयतोस्त्रिभिर्वर्षैर्य
तात्मनोः ॥१२॥ परितुष्टा जगद्धात्री प्रत्य
क्षं प्राह चंडिका ॥१३॥ देव्युवाच ॥१४॥ या

दु॰
५४

र्थ्यते त्वया भूप त्वया च कुलनंदन ॥१४
मत्तस्तत्प्राप्यतां सर्वं परितुष्टा ददामि ते ॥
१५ ॥ मार्कंडेय उवाच ॥१६॥ ततो वव्रे नृ
पो राज्यमविभ्रंश्यन्यजन्मनि ॥१७॥ अत्रैव
च निजं राज्यं हतशत्रुबलं बलात् ॥ सोऽपि
वैश्यस्ततो ज्ञानं वव्रे निर्विण्णमानसः ॥१८

सुरथः क्षत्रियर्षभः ॥ सूर्याज्जन्म समासा
द्य सावर्णिर्भविता मनुः ॥ २९ ॥ इति श्रीमा
र्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे श्रीदे
वीमहात्म्ये सुरथवैश्ययोर्वरप्रदानोनाम
त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥ ॥ ॥
॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ॐ नमः त्रिपुरसुंदर्यै ॥ ॐ ऐंद्रस्येव शरा
सनस्य दधतीं मध्ये ललाटं प्रभां शौक्लीं
कांतिमनुष्णगोरिव शिरस्यातन्वतीं सर्व
तः ॥ एषासौ त्रिपुरा हृदि द्युतिरिवोष्णांशोः
सदाहः स्थिता छिंद्यान्नः सहसा पदैस्त्रिभि
रघं ज्योतिर्मयी वाङ्मयी ॥ १ ॥ या मात्रा त्रपुसी

देवीमहात्म्ये महिषासुरसैन्यवधोना
म नाम द्वितीयोऽध्यायः॥२॥ ॥ ॐ उद्यद्भानु
सहस्रकान्तिमरुणक्षौमां शिरोमालिकां
रक्तालिप्तपयोधरां जपवटीं विद्यामभी
तिं वरम्॥ हस्ताब्जैर्दधतीं त्रिनेत्रविलसद्व
क्त्रारविन्दश्रियं देवीं बद्धहिमांशुरत्नमुकु

दु सेवंदेममसेस्थितम्॥२॥ऋषिरुवाच॥

१५ ॐनिहन्यमानंतत्सैन्यमवलोक्यमहासु

रः॥ सेनानीश्चिक्षुरःकोपाद्ययौयोद्धुमथां

बिकां॥१॥ सदेवीशरवर्षेणववर्षसमरे

ऽसुरः॥ यथामेरुगिरेःशृंगंतोयवर्षेणतो

यदः॥२॥ तस्यच्छित्वाततोदेवीलीलयैव

मनेलोउमिदंपोरिद्यतिनेगेयस्याक्लिभाकिन्न
यि॥ संविन्नायिलउत्रमाःयेलिहद्वेस्राजयमा।
नेहद्वानइत्राभुख्वरीकानेनरविनेयस्मान्नाया
यिध्नवमू॥५५॥ ग्रंनेहाइवकेपद्गुणालियतेलिश्च
टहाभ्रालिकेवेहव्याकरणावशाहनकरंश्चोभा
गामिद्याकरे॥ वण्याकबद्गुरश्ववेशाकवनानं
केगिन्नमांकिमंस्लसीनाप्यामिहकेगानिमन।

स्र

नेयोगीश्वरंधृतवे॥गौतिंच्यिवकपत्तिणावेति
मतिचैलोकमानवोश्वावेस्तवोंणाविपुरेमूठा
निवरहेतश्लोकानागनि॥भोमेमेरववे।
ड्शावेरिकलेकालहयेशूललिनन्यादम।
णनांनन्यमनसाणायोङ्लाहाहृनः॥५२॥।
श्रांहेमन्वहारजनीचरविंदलाहमेकादंप

उ.
६२

नितेनद्रयेयथावह्निलणालादमहात्रयं ॥
मवमिंहोमहानादमुन्मनंधृतवेसरः ॥
प्रभीरेभ्योमगारीणामस्रुनिवलिचिन्वति
देव्यागणेश्चनैलवक्त्रनेयंइनयामरैः ॥
गुरैर्पानहृष्टदैवाःप्रणम्यमहिमचाहिवि
२९ ॥ इति श्री मार्कंडे यपुराणेसावर्णिकेमन्वंतरे

65

गः॥ नित्शुतिश्रुतिभावेनो ह्रींमन्त्रमहास्थ

गः॥ रथ॥ पतिर्नेरयनागाश्वैरसैश्चलंध

गा॥ श्रगाण्मासाभवनत्रयचाभून्यमहारणः ८५

शैर्णिर्नेनावामहानगः स्वच्छलत्रीविलसत्तुः

मधेवाहरसैन्यस्यवारणास्त्रवासिनो॥ ८ ९

दोणनत्तन्यहासैन्यमहारथानयोविका

नमिवंवदान्॥२८॥इष्ठातन्नाणनन्छलंदे
वीभूलमवेचन॥तन्छलंपातयानेनती
नेमवमहाहरः॥२९॥ह्नोतल्किन्मच्चहाणी
यैमहिवस्यवमृपनो॥ग्रानुमामगन्नाइ
ठश्रुमराँहिस्याहेनः॥३०॥मोपिवृषाक्रिं
भूमोनाणटेस्यालामेविकाडुनं॥इका

उ गाभिहृन्नाभूमैघातनयामासनिंप्रभो ॥२५॥
९८ भग्रौघाक्लिन्नियतिनोहृष्टाक्रोधसमन्वि
तः॥ चिदेवचामरः स्थूलेवालेल्लहीपक्षा
क्लिनन्॥२६॥ ततः सिंहासमन्नुन्यराज
ॐ भानेरेस्थितः॥ वाद्भयग्येनयुग्मडेतेना
वैश्विट्टणारिणा॥२७॥ ग्रज्ञमानोननला

खड्गचर्मणा सार्द्धं ततः सोऽभून्महागजः ॥ २१॥
करेण च महासिंहं तं चकर्ष जगर्ज च ॥ १ ॥
कर्षतस्तु करं देवी खड्गेन निरकृन्तत ॥ २ ॥
ततो महासुरो भूयो माहिषं वपुरास्थितः
तथैव क्षोभयामास त्रैलोक्यं सचराचरं ॥ २२
ततः क्रुद्धा जगन्माता चण्डिका पानमुत्त

मे॥ पैषोऽनुनःपुनश्चैव जह्वामा मारणलोच
न॥ २४॥ न नरे वा महरःमोण्यवल्लयौयम
लोऽहनः॥ विर्मला भावचित्तेहेण चैडकोध
निभूधरान्॥ २५॥ सा वना न्युद्धिनोतेना।
म्लेखेन्नोपारोत्कारैः॥ उवाच नेमलोऽद्धत
मधनागाकुलाहारे॥ २६॥ हे ब्रुवाच॥ इग।

या ॥ तान्तुष्टुवुः प्रणतिनम्रशिरोधरांसा
वाग्भिः प्रहर्षपुलकोद्गमचारुदेहाः ॥२॥
देव्या यया ततमिदं जगदात्मशक्त्या निःशे
षदेवगणशक्तिसमूहमूर्त्त्या ॥ तामंबि
कामखिलदेवमहर्षिपूज्यां भक्त्या नताः स्म
विदधातु शुभानि सा नः ॥३॥ यस्याः प्र

दे
१३

भावमतुलंभगवाननंतोब्रह्माहरश्चन।
हिवक्तुमलंबलंच॥ साचंडिकाखिलज।
गत्परिपालनायनाशायचाशुभभय।
स्यमतिंकरोतु॥४॥ याश्रीःस्वयंसुकृति
नांभवनेष्वलक्ष्मीःपापात्मनांकृतधियां
हृदयेषुबुद्धिः॥ श्रद्धासतांकुलजनप्रभ

भृत्यदारायेषांसदाभ्युदयदाभवतीप्र
सन्ना॥१५॥धर्म्याणिदेविसकलानिसदै
वकर्माण्यत्यादृतःप्रतिदिनंसुकृतीकरो
ति॥स्वर्गंप्रयातिचततोभवतीप्रसादा
लोकत्रयेऽपिफलदाननुदेवितेन॥१६॥
दुर्गेस्मृताहरसिभीतिमशेषजन्तोःस्वस्थैः

दे
११

स्मृतामतिमनोवसुभोऽसह्यास्मि॥ स्वारिङ्ङः
त्वभयहारिणिकालनंदत्वासर्वोपकारक
रणायसत्वाईचिंता॥१७॥प्रभिर्द्दैमैजेगाइ
यैतिसुखेनथैनेक्रवेंतनामनरकायवि
रायपापे॥ संग्राममसृतुमधिगम्यालिंवप्रा
योतमलोत्तिनृजमोहत्वान्विनिर्द्दैसिसोव

नय्पनजातोन्नोननाम्यपरिणालयधूहोवि
विश्व॥ य॥ किंवर्णेयामनवडूपमांचिन्मो
नलिंचातिवीर्यममृवलयकातिभूमि॥१
किंचाहवेडचरिमानिनधाडुनानिसर्वे
डुदेवमृदेवगणानिकेड॥१८॥हेनःम
मलजगतोत्रिगुणापिदोषैर्नेतायतेहर

७४ हरादिभिरप्यपारा ॥ सर्वाश्रयाखिल 76
मिदं जगदंशभूतमव्याकृता हि परमा
प्रकृतिस्त्वमाद्या ॥ ७ ॥ यस्याः समस्तसुरता
समुदीरणेन तृप्तिं प्रयाति सकलेषु म
खेषु देवि ॥ स्वाहासि वै पितृगणस्य च तृप्ति
हेतुरुच्चार्यसे त्वमत एव जनैः स्वधा च ।

हृष्टैवकिंनभवतीप्रकटोगलितपस्यसंबोध
गानविशुद्धयस्यहिभोपिजातः ॥ लोकान्प्रु
योनतिपवोपिहिपाहप्रनाडुस्थमनिभे
वतितेषुहितेछमार्थ्यो ॥ २५ ॥ त्वंदृप्रभाति
कोविस्फुरणेनलपेयाग्रेः भूलोग्रकोन्निमि
गेहेनहप्तोसगरणा ॥ यज्ञागमानिलयमे

श्रमृहिद्वखेडयो गाननेतवविलोक्य
नोनदेनन॥१॥ड्रह्नह्नग्रामनेतवदेवि
घोलेद्रपनथैनदेविविंत्यमनुत्यमन्यः॥
वीर्यंचह्ननह्ननदेवपगाक्षमाणांवेरिघ।
पिप्रकारितैवदयान्वयेन्यं॥८॥केनोप।
माभवन्नेतपगाक्षमम्माइपंचप्राज्ञभय

तिशब्दिता॥ नमस्तस्यै॥१४॥ नमस्तस्यै॥ ५
नमस्तस्यै नमो नमः॥१६॥ या देवी सर्वभू
तेषु चेतनेत्यभिधीयते॥ नमस्तस्यै॥१७॥
नमस्तस्यै॥१८॥ नमस्तस्यै नमो नमः॥१९॥
या देवी सर्वभूतेषु बुद्धिरूपेण संस्थिता।
नमस्तस्यै॥२०॥ नमस्तस्यै॥२१॥ नमस्तस्यै

दे नमोनमः ॥२२॥ यादेवीसर्वभूतेषुनिद्रारू
८५ पेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥२३॥ नमस्तस्यै ॥ २४
नमस्तस्यैनमोनमः ॥२५॥ यादेवीसर्वभूते
षुक्षुधारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥२६॥ न
मस्तस्यै ॥२७॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥२८॥ या
देवीसर्वभूतेषुछायारूपेणसंस्थिता ॥ न

लानिभूतानिलानिमय्येवयोभजे ॥२४॥
स्रोरनभूतोन्मोहेवीलोकेमन्यामहेवये ।
सानमप्यानुपागच्छयेनोरन्नभुजोवये । १५
मोवामममानुजेघोपिनियुभप्रहविक्रमे
भगनेवेवलाणोगिरन्नभूतास्मिवेयनः । १६
परमेयर्थमनलेभाण्यसेमन्यारिग्रहान्

दु
८५

यत्नं दुःखा समालोक्य मत्प्रतिग्रहतो व्रज
॥ ७ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ८ ॥ इत्युक्ता सा तदा
देवी गंभीरांतःस्मिता जगौ ॥ दुर्गा भगवती
भद्राययेदं धार्यते जगत् ॥ ९ ॥ देव्युवाच
॥ १ ॥ सत्यमुक्तं त्वया नात्र मिथ्या किंचि
त्वयोदितं ॥ त्रैलोक्याधिपतिः शुंभो निशु

भश्रूपितामहणः ॥२२॥ किंतत्रयत्रैमिता
तेमिथ्यातैक्रियतेकथं ॥ यत्राम्नमल्पगु
हिनान्यतिस्तायाकेनापुरा ॥२३॥ येभोज
यन्तिसंग्रामेयोमेदुर्ध्यब्रयोहृति ॥ येमे
प्रतिवेलोलोकेसमेभग्नोयविज्ञाति ॥२४॥
नतेगाल्लनतेशुभोवनतिशुभोवामहामरः ॥

मांजिनांकिंचिरेणाउपायौगहांतमेव
तु॥२४॥हनुउवाच॥२५॥ग्रवलिभासि
मेवंतंदेवब्राह्मिमागनः॥त्रैलोक्यैकः१
गुमेलिहैदेग्रमभलिणुमयोगः॥२६॥ब्रने
षामपिहैत्यानांसर्वेदेवानवैग्रुधि॥तत्र
तिमत्गुत्वेदेविविकिंपुनःशीत्रमेकिका॥

इंद्राद्याः सकला देवा तस्थुर्येषां न संयुगे
शुंभादीनां कथं तेषां स्त्री प्रयास्यति संमुखं
सा त्वं गच्छ मयैवोक्ता पार्श्वं शुंभनिशुंभयोः
केशाकर्षणनिर्धूतगौरवा मा गमिष्य
सि ॥ ७८ ॥ देव्युवाच ॥ ७९ ॥ एवमेतद्बली शुं
भो निशुंभश्चातिवीर्यवान् ॥ किं करोमि ॥ २८

प्रतिज्ञामेयदिनालोबिनापुरा॥७३॥सा
तेनाकब्रूमयेखोक्तंवदेतत्तवेमाहृतः॥७४॥नस
वललतैस्तायसवग्रजोकरोतुयः॥७५॥इ
तिश्रीमार्कंडेयपुराणेसावर्णिकेमन्वंत
रेश्रीदेवीमहात्म्येदूतसंवादोनामपंच
मोध्यायः॥५॥ॐऋषिरुवाचइत्याकर्ण्य

षिः॥सरस्वतीदेवता॥अनुष्टुप्छंदः॥भी
माशक्तिः॥भ्रामरीबीजं॥सूर्यस्तत्वं॥साम
वेदस्फूर्तिमयी॥सकलकामनासिद्ध्यर्थे॥
तृतीयचरित्रपाठेविनियोगः॥अथध्यानं
ॐघंटाशूलहलानिशंखमुसलेचक्रंध
नुःसायकंहस्ताब्जैर्दधतीघनांतविलस

ओंनंगुलल्पग्रभं॥ गौरीदेहसमुद्भवं॥
त्रिजगतामाधारभूतामहारुद्रोमंत्रसार
स्वतोमंत्रभजेमंप्रभातिहिदेन्याहिंनीषु॥ १॥ अ
इतिध्याने॥ ऋषिरुवाच॥ १॥ ॐइन्याकार
ंणवनेदेव्याःसहस्रनामचंपुरेनः॥ समाव
हसमागम्यदैन्यराजायविलराता॥ २॥ न

सुमेवाव

स्य दूतस्य तद्वाक्यमाकर्ण्यासुरराट्ततः ॥
सक्रोधःप्राहदैत्यानामधिपंधूम्रलोचनं ॥ ३
हेधूम्रलोचनाशुत्वंस्वसैन्यपरिवारितः ॥
तामानयबलाद्दुष्टांकेशाकर्षणविह्वलां ॥ ४
तत्परित्राणदःकश्चिद्यदिवोत्तिष्ठतेपरः ॥
सहंतव्योमरोवापियक्षोगंधर्वएववा ॥५॥

दु.
६६

ऋषिरुवाच॥ ६॥ तेनाज्ञप्तस्ततः शीघ्रं स दैत्यो धूम्रलोचनः॥ वृतः षष्ट्या सहस्राणामसुराणां द्रुतं ययौ॥ ७॥ स दृष्ट्वा तां ततो देवीं तुहिनाचलसंस्थितां॥ जगादोच्चैः प्रयाहीति मूलं शुम्भनिशुम्भयोः॥ ८॥ न चेत्प्रीत्याद्य भवती मद्भर्तारमुपैष्यति॥ ततो बला

हुः ॥७६॥ तच्च संस्मृत्य संस्मृत्य रूपमत्यद्भुतं हरेः
विस्मयो मे महान्राजन्हृष्यामि च पुनः पुनः ॥७७॥
यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः ॥ तत्र श्री
र्विजयो भूतिर्ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम ॥७८॥ इति श्री
महाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां वैयासिक्यां
भीष्मपर्वणि श्रीभगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्म

विद्यायांयोगशास्त्रेश्रीकृष्णार्जुनसंवादेमोक्ष
संन्यासयोगोनामाष्टादशोध्यायः ॥१८॥ संपू
र्णं ॥ शुभमस्तु ॥